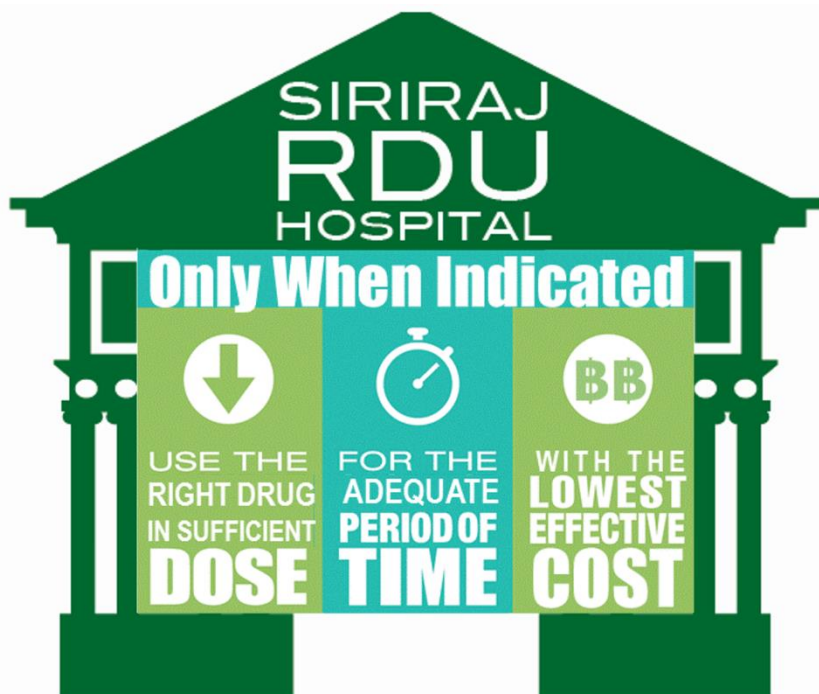

RATIONAL DRUG USE FOR NURSES

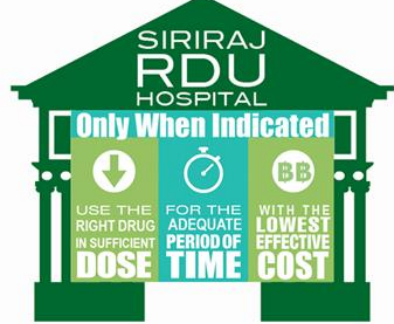
Wimon Anansakunwatt
Phudsadee Pudchakan
Panitta nakchuay

Logo ใหม่

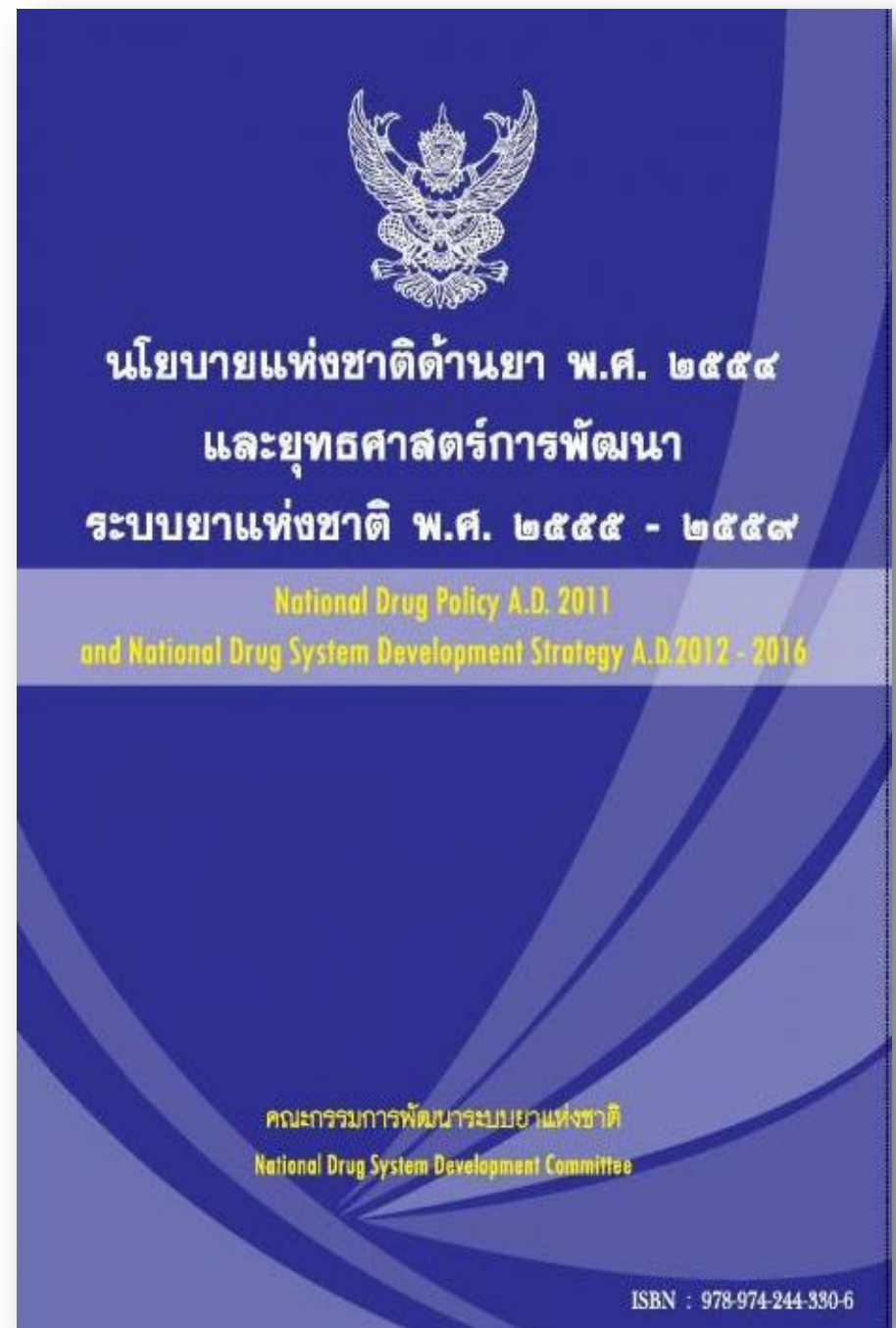
แนะนำคู่มือ

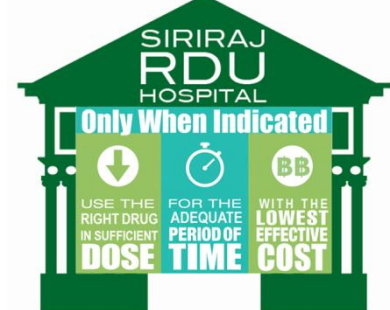

✓นโยบายแห่งชาติด้านยา พ.ศ.
2554

✓ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยา
พ.ศ.2555 – 2559

นโยบายแห่งชาติด้านยา พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของระบบยา

วิสัยทัศน์

“ประชาชนเข้าถึงยาถ้วนหน้า ใช้ยามีเหตุผล ประเทศพึ่งตนเอง”

เป้าประสงค์

เพื่อให้ประชาชนได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ
ที่ได้มาตรฐาน โดยการประกันคุณภาพ ความปลอดภัยและ
ประสิทธิผลของยา การสร้างเสริมระบบการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
การส่งเสริมการเข้าถึงยาจำเป็นให้เป็นไปอย่างเสมอภาค ยั่งยืน
ทันการณ์ การสร้างกลไกการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ และอุตสาหกรรม
ยามีการพัฒนาจนประเทศสามารถพึ่งตนเองได้

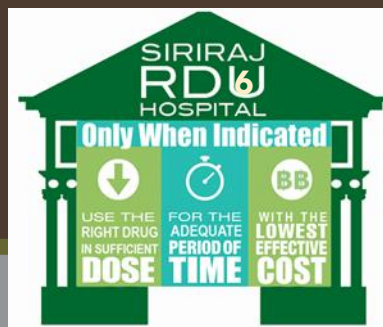
ระบบสุขภาพพอเพียง ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. รากฐานที่เข้มแข็งจากความพอเพียงทางสุขภาพของครอบครัวและชุมชน
2. ความรอบคอบและรู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล
3. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างรู้เท่าทัน เน้นภูมิปัญญาไทย และการพึ่งตนเอง
4. บูรณาการการส่งเสริมป้องกัน รักษา ฟื้นฟู และคุ้มครองผู้บริโภค
5. มีระบบภูมิคุ้มกันที่ให้หลักประกันและคุ้มครองสุขภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ด้าน

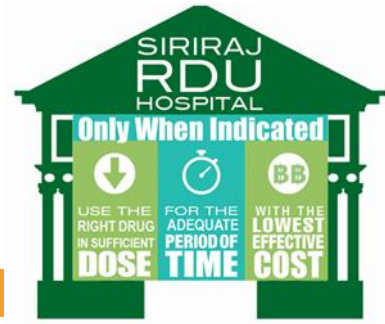

ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๒ การใช้ยาอย่างสมเหตุผล

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการใช้ยาของแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ และประชาชน
เป็นไปอย่างสมเหตุผล ถูกต้อง และคุ้มค่า

มียุทธศาสตร์ย่อย ดังนี้

๑. การพัฒนาระบบและกลไกการกำกับดูแล เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
๒. การพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ
๓. การพัฒนากลไกและเครื่องมือ เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
๔. การสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
๕. การส่งเสริมการผลิตและประกันคุณภาพยาชื่อสามัญ
๖. การพัฒนาระบบและกลไกป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาด้านจุลชีพและการติดยาของเชื้อก่อโรค
๗. การส่งเสริมจริยธรรมผู้สั่งใช้ยาและยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

Rational Drug Use (WHO 1985)

=Patients receive medications appropriate to their **clinical needs**, in **doses** that meet their own individual requirements, for an adequate **period of time**, and at the **lowest cost** to them and their community.

ผู้รับผิดชอบโครงการ

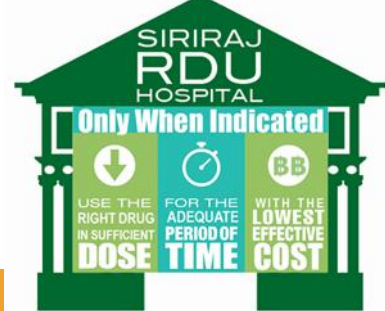

8

- คณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล
- กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย
- **UHOSNET**
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

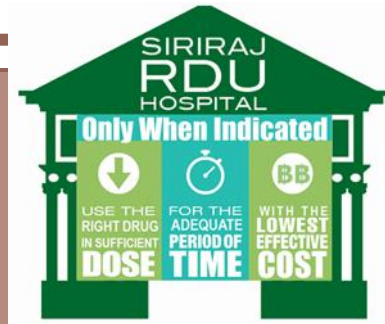
อนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่าง สมเหตุผลระดับชาติ

9

- **ประธาน: คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล**
- **คณะทำงาน 12 ชุด**
  - **จัดทำ guidelines การใช้ยาในกลุ่มโรคเรื้อรัง 6 ชุด**
  - **จัดทำ guidelines การดูแลผู้ป่วยกลุ่มพิเศษ 5 ชุด**
  - **พิจารณาเกณฑ์และกรอบรายการยาที่ไม่ควรมีในโรงพยาบาล 1 ชุด**

RDU Kickoff day

ขอเชิญ

ดุษฎีบัณฑิตกรศิริราชพยาบาล

แพทย์ กทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ที่สนใจ

เข้าร่วม

งานประกาศเริ่มต้นโครงการ สิริราชร่วมใจ สู่โรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

วันพฤหัสบดีที่ 13 สิงหาคม 2558 เวลา 12.45 - 15.00 น.

ณ ห้องประชุมวิถิง วิจารณ์วัตต์ ตึกเวชปฏิบัติ ชั้น 4

พบกับท่านคณบดี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรม หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล รองคณบดี และประธานคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่อใช้ยาอย่างสมเหตุผล โรงพยาบาลศิริราช

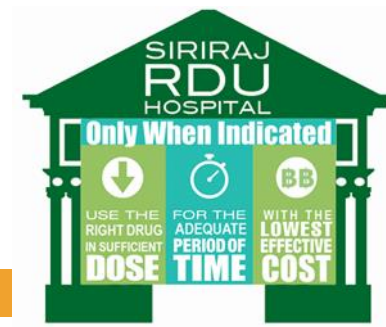
ทีมผู้บริหารร่วมแสดงเจตนารมณ์

11

สัปดาห์เภสัชกรรม 2558

12-16 ตุลาคม 2558

นโยบายส่งเสริมการใช้ยาสมเหตุผล

การใช้ยาต้านจุลชีพอย่างสมเหตุผล

กฎเกณฑ์สำคัญ 6 ประการ สู่โรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

P

1. คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด
(*Pharmacy and Therapeutics Committee*)

L

2. ฉลากยาและข้อมูลสู่ประชาชน (*Labeling and Leaflet*)

E

3. เครื่องมือจำเป็นเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (*Essential RDU tools*)

A

4. ความตระหนักรู้ของบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย
(*Awareness of RDU in health personnel and patients*)

S

5. การดูแลด้านยาเพื่อความปลอดภัยของประชากรกลุ่มพิเศษ
(*Special population Care*)

E

6. จริยธรรมในการสั่งจ่ายยา (*Ethics in prescription*)

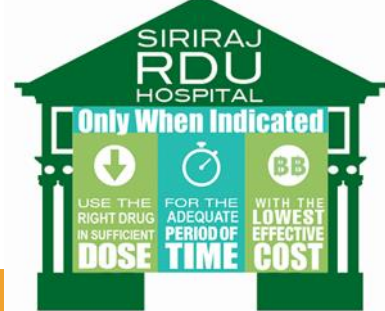
RDU Hospital, PLEASE

คำประกาศนโยบาย

14

- คณะฯ เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดและทบทวนนโยบายด้านยาและการสั่งใช้ยาในโรงพยาบาล ให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผลอย่างทั่วถึง **โดยไม่ทำให้มาตรฐานการรักษาพยาบาลลดลง** ภายใต้คำจำกัดความขององค์การอนามัยโลก **"เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพ โดยใช้ยาในขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย ด้วยระยะเวลาการรักษาที่เหมาะสม และมีค่าใช้จ่ายต่อชุมชนและผู้ป่วยน้อยที่สุด"**

คำประกาศนโยบาย

15

- คณะฯ จัดให้ความสามารถในการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเป็นหนึ่งใน**สมรรถนะสำคัญ**ของ**อาจารย์แพทย์ และบุคลากร**ปฏิบัติงานด้านสุขภาพในทุกระดับ รวมถึงผู้เรียน ได้แก่ แพทย์ผู้เข้ารับการศึกษาและบัณฑิตแพทย์ โดยจะจัดให้มีการฝึกอบรบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำประกาศนโยบาย

16

- คณะฯ สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมาย
สำคัญ (PLEASE) ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่
การเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่าง
สมเหตุผล

คำประกาศนโยบาย

17

- คณะฯ มอบหมายให้คณะกรรมการเภสัชกรรม และการบำบัด (PTC) กำหนดมาตรฐานการบริหาร เวชภัณฑ์ ตั้งแต่การจัดซื้อจัดหา การคัดเลือกยา การบริหารคลังยา ทั้งจัดทำและปรับปรุงบัญชียา โรงพยาบาลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อ**สร้างความเชื่อมั่น** **ในคุณภาพยาของโรงพยาบาล**

คำประกาศนโยบาย

18

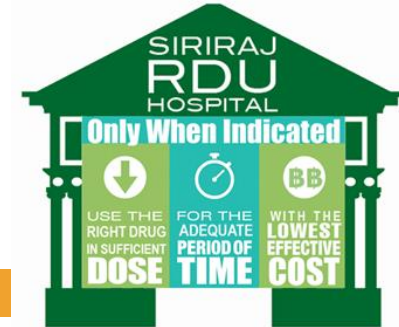
- คณะฯ จะกำหนดมาตรฐานการในการสั่งใช้ยา โดยคำนึงถึง**ประโยชน์สูงสุดและความเท่าเทียมกัน**ในบริการรักษา รวมถึงแนวทางในการตรวจติดตามการใช้ยาที่จำเป็น โดยเฉพาะยาปฏิชีวนะ ยาที่มีราคาแพง ยาที่มีความเสี่ยงสูง และยาที่มีการสั่งใช้ไม่สมเหตุผลที่พบบ่อย

คำประกาศนโยบาย

19

- คณะฯ จะพัฒนาระบบการจัดการด้านยาเพื่อความปลอดภัยและกำกับติดตามอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในกลุ่มผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โดยเฉพาะระบบจัดการความคลาดเคลื่อนทางยา (**Medication Error**) ระบบป้องกันการจ่ายยาที่มีอันตรกิริยาที่รุนแรง (**Drug Interaction**) ระบบการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (**Adverse Drug Reaction**) ระบบการป้องกันการแพ้ยาซ้ำ ระบบการจัดการยาที่มีความเสี่ยงสูง (**High Alert Drug**) และการประสานรายการยา (**Medication Reconciliation**)

คำประกาศนโยบาย

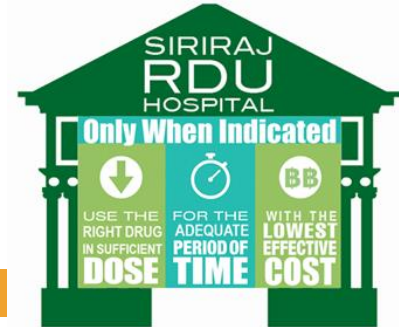
20

- คณะฯ จะพัฒนาระบบการ**กำกับติดตาม** และ**ให้ข้อมูลย้อนกลับ**เมื่อพบปัญหาจากการสั่งใช้ยา รวมทั้งการ**พัฒนาบุคลากร** เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่พบ

คำประกาศนโยบาย

21

- คณะฯ แต่งตั้งให้คณะอนุกรรมการการบริหารจัดการเพื่อการใช้ยาที่เหมาะสม ร่วมกับ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ ภายใต้การสนับสนุนของ ภาควิชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ คณะกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

แหล่งข้อมูล

22

- ❑ คู่มือการดำเนินงานโครงการ โรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use Hospital Manual)

http://drug.fda.moph.go.th/zone_admin/files/RDU%20final_220615.pdf

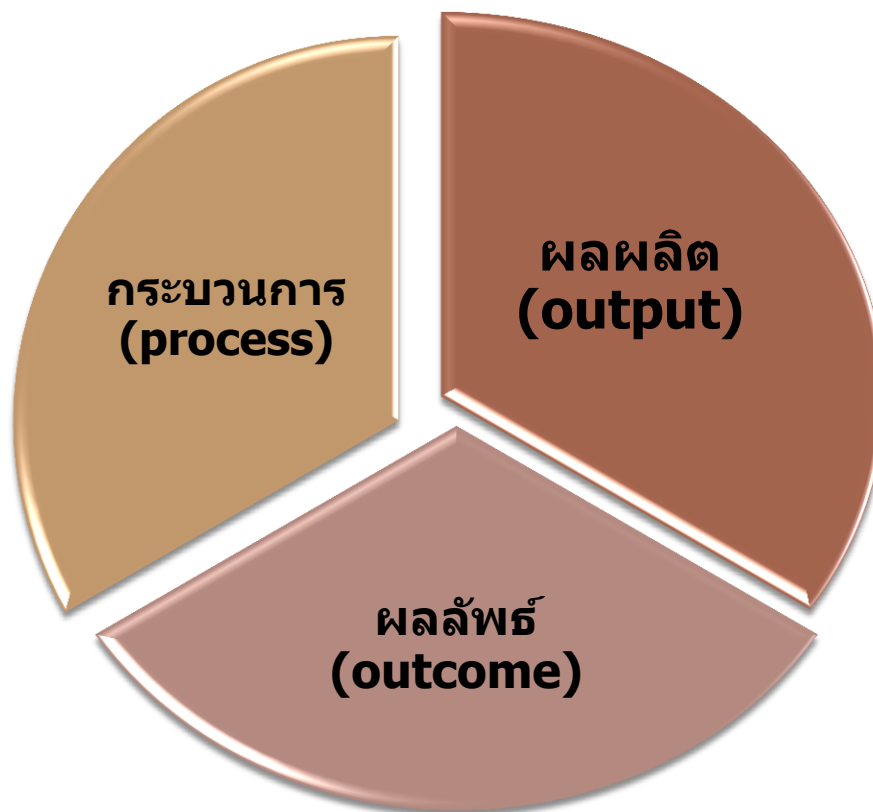
ประเภทของตัวชี้วัด

23

- **ตัวชี้วัดหลัก (Core Indicator) 10 ตัวชี้วัด**
  - **ตัวชี้วัดพื้นฐาน (Basic Indicator) 3 ตัว**
  - **ตัวชี้หลัก PLEASE 7 ตัว**
- **ตัวชี้วัดรอง PLEASE 25 ตัวชี้วัด**
  - **ตัวชี้วัดรอง ในกฎแฉ P 9ตัว**
  - **ตัวชี้วัดรองในด้านอื่นๆของกฎแฉในกฎแฉ L E A และ S 16 ตัว**
- **ตัวชี้วัดเสริม**
- **ตัวชี้วัดเฉพาะ**

ลักษณะตัวชี้วัด

24

ตัวอย่างตัวชี้วัด

Basic 3 ตัว

26

C-I-01

- จำนวนยาเฉลี่ยต่อผู้ป่วยแผนกผู้ป่วยนอก
- ≤ 3 รายการ

C-I-02

- % สั่งยาในบัญชียาหลัก
- $\geq 85\%$

C-I-03

- จำนวนยาปฏิชีวนะรับประทานต่อ 1000 คน/วัน
- ลดลง $\geq 20\%$

E 14 ตัว

27

- **E-HT-I-01**
  - %ผู้ป่วยใช้ RAS blockage 2 ชนิดรวมกัน 0%
- **E-DM-I-01**
  - %ผู้ป่วยใช้ glibenclamide ในอายุ > 65 ปี หรือ eGFR < 60 ml/min/1.73 m² ≤5%
- **E-DM-I-02**
  - %ผู้ป่วยใช้ metformin ตาม E-DM-R-01 ≥80%
- **E-DLP-I-01**
  - %ผู้ป่วยได้รับ statin (simvastatin 20-40 mg หรือ atorvastatin 40 mg) ≥80%

E 14 ตัว (ต่อ)

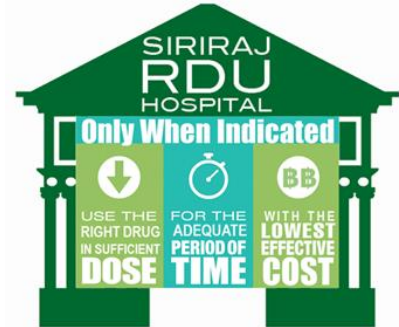
28

- **E-OA-I-01**
  - ▣ %ผู้ป่วยใช้ NSAIDs ซ้ำซ้อน $\leq 5\%$
- **E-GOUT-I-01**
  - ▣ %ผู้ป่วยได้รับยาลดกรดยูริกและระดับกรดยูริก $< 6 \text{ mg/dl}$ ภายใน 1 ปี หลังเริ่มการรักษา $\geq 60\%$
- **E-CKD-I-01**
  - ▣ %ผู้ป่วยไตระดับ 3 ได้รับยา NSAIDs $\leq 10\%$
- **E-ASTH-I-01**
  - ▣ %ผู้ป่วยที่ได้รับ inhaled corticosteroid $\geq 80\%$
- **E-COPD-01**
  - ▣ มีระบบจัดการและประเมินการรักษาโรค COPD $\geq 80\%$

E 14 ตัว (ต่อ)

29

- **E-RI-I-01**
  - ▣ %การใช้ยาปฏิชีวนะใน OPD upper respiratory tract infection หรือ bronchitis $\leq 20\%$
- **E-AD-I-01**
  - ▣ %การใช้ยาปฏิชีวนะใน acute diarrhea $\leq 20\%$
- **E-FTW-I-01**
  - ▣ %การใช้ยาปฏิชีวนะในบาดแผลสด $\leq 40\%$
- **E-APL-I-01**
  - ▣ %การใช้ยาปฏิชีวนะใน หญิงคลอดปกติทางช่องคลอด $\leq 10\%$
- **E-FOR-I-01**
  - ▣ ยาที่ควรต้องตัดออก แต่ยังมีในบัญชียา

A 5 ตัว

□ AWA-I-01

- มีโครงการสร้างความตระหนักรู้เรื่องการใช้ยาสมเหตุสมผล *1โครงการ*

□ AWA-I-02

- มีกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้เรื่องการใช้ยาสมเหตุสมผล *1 กิจกรรม/ปี*

□ AWA-I-03

- %แพทย์ ทัณฑ์แพทย์ที่มีส่วนร่วมในการใช้ยาสมเหตุสมผล $\geq 80\%$

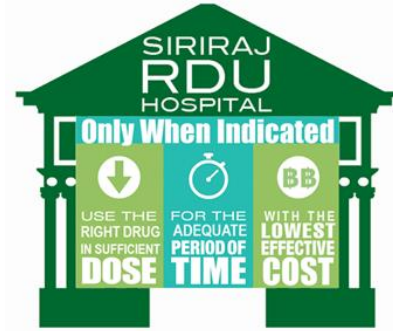
□ AWA-I-04

- %บุคลากรโรงพยาบาลที่ไม่ใช่แพทย์ที่มีส่วนร่วมในการใช้ยาสมเหตุสมผล $\geq 80\%$

□ AWA-I-05

- %ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล $\geq 80\%$

S 10 ตัว

□ S-GER-I-01

- %ผู้ป่วยสูงอายุใช้ long acting benzodiazepine $\leq 5\%$

□ S-GER-I-02

- %ผู้ป่วยสูงอายุที่ใช้ยา > 5 รายการและได้ทำ medication reconciliation $\geq 50\%$

□ S-PGR-I-01

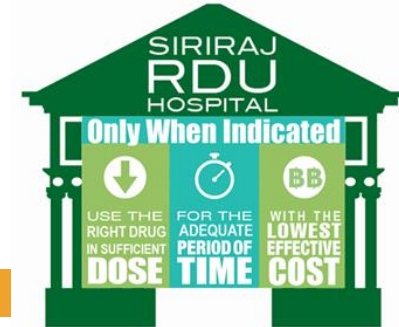
- จำนวนสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับยาห้ามใช้ 0%

□ S-LAC-I-01

- %สตรีให้นมบุตรได้รับยากระตุ้นหลั่งน้ำนมภายใน 10 วันหลังคลอด 0%

□ S-PED-I-01

- %ผู้ป่วยเด็กที่ respiratory infection (ICD-10 ของ ASU) และได้รับยา non-sedating antihistamine $\leq 20\%$

S 10 ตัว (ต่อ)

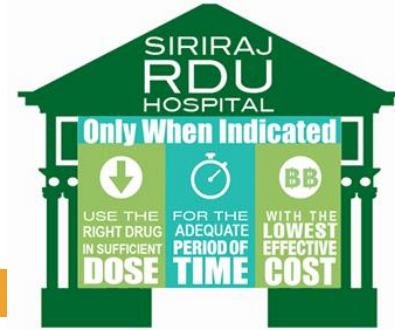
32

- **S-HEP-I-01**
  - มีระบบแจ้งให้ทราบว่าผู้ป่วยเป็นโรคตับ **มีระบบ**
- **S-HEP-02**
  - %ผู้ป่วยได้รับยาที่ควรหลีกเลี่ยงในโรคตับ **$\leq 20\%$**
- **S-CKD-I-01**
  - มีระบบแจ้งให้ทราบว่าผู้ป่วยเป็นโรคไต **มีระบบ**
- **S-CKD-02**
  - %ผู้ป่วยเบาหวานและไตระดับ 3 ขึ้นไปเกิด metformin associated lactic acidosis **$\leq 10\%$**
- **S-CKD-03**
  - %ผู้ป่วยที่¹ได้รับยาที่ควรหลีกเลี่ยงในโรคไต **$\leq 20\%$**

ข้อเสนอแนะ

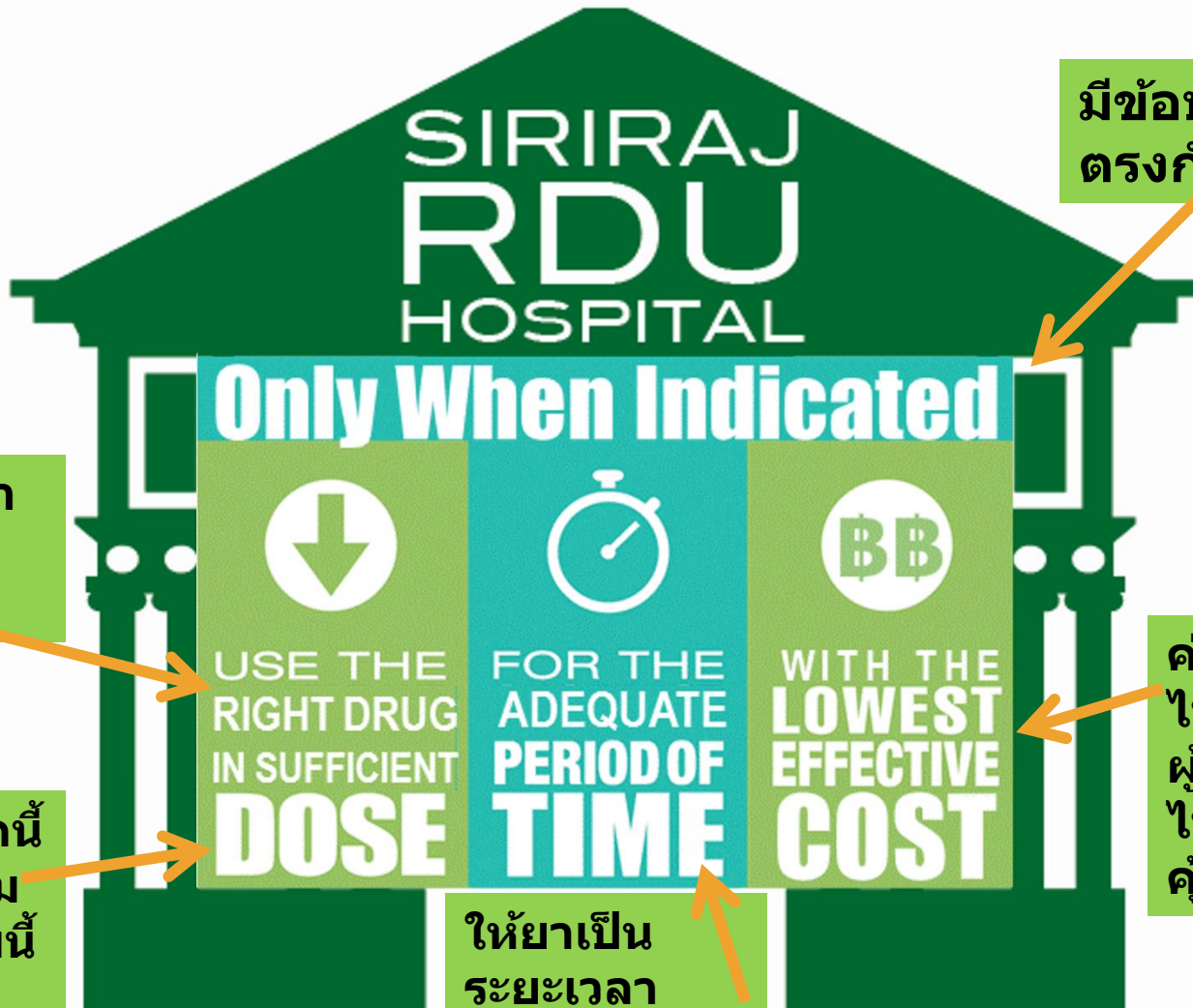
33

- แต่ละโรงพยาบาลควรดูบริบทของตัวเอง และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม

บทบาทพยาบาล ในเรื่อง RDU

34

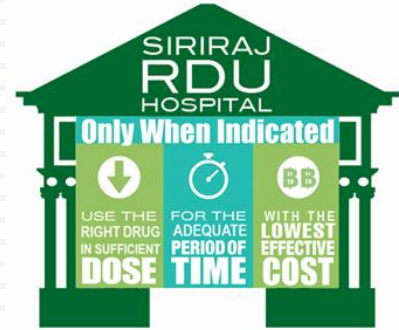
มีข้อบ่งชี้ใหม่
ตรงกับโรคใหม่

ห้องยาส่งยา
มาถูกชนิด
ใหม่

Dose ขนาดนี้
น่าจะถูกใหม่
ผสมยาแบบนี้
ถูกใหม่

ให้ยาเป็น
ระยะเวลา
เหมาะสมใหม่

ค่ายาเหมาะสม
ใหม่
ผู้ป่วยจ่ายได้
ใหม่
คุ้มค่าใหม่

35

ตัวอย่างกรณีศึกษา

แพทย์สั่งถูกหรือเปล่า???

36

DILANTIN INJ. 250MG./5ML.(PHENYLTOIN)

SIG: 500 mg + NSS 30 ml iv drip in 30 min

(LOAD 20 MKDOSE)

อายุ: 6 ปี

นน.: 14.50 kg.

จำนวนยาไม่ถูกต้อง??

37

②	Sys. Bromhexane	- I -
	Sig 1.5 ml q tid pc	
③	Sys. Amoxicillin (125 mg/5ml)	- I -
	Sig 5 ml q tid pc	
④	<u>Osetamivir</u>	- I -
	30 mg q bid pc	4 tabs
		5 tabs
		10 tabs

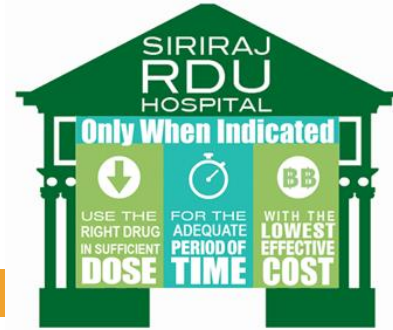
หมายเหตุ 3 10 บรรจุขวดยา.

คำจำกัดความ

38

- **High Alert Drugs** คือ กลุ่มยาที่มีโอกาสสูงที่จะเกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย เพราะมีดัชนีการรักษาแคบ หรือมีผลต่ออวัยวะสำคัญ เช่น สมอง หัวใจ ไต ฯลฯ บุคลากรต้องตระหนักในอันตรายและเฝ้าระวังเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความปลอดภัยจากยาเหล่านี้

ตัวอย่างยาที่มีความเสี่ยงสูง (จาก www.ismp.org)

39

- Adrenergic agonist ได้แก่
  - Adrenaline
  - Dopamine
  - Dobutamine
  - Norepinephrine
- Benzodiazepines ได้แก่ Dormicum
- Calcium IV ได้แก่ Calcium gluconate inj.
- Chemotherapeutic Agents ได้แก่ ยาเคมีบำบัดทุกชนิดที่เป็น Antineoplastic agents

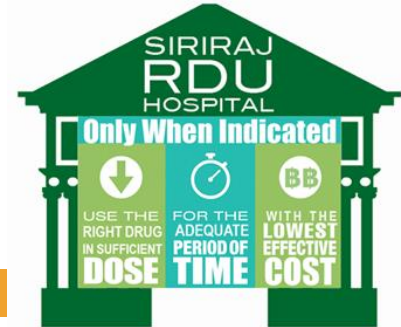
ตัวอย่างยาที่มีความเสี่ยงสูง

40

- Chloral hydrate
- Digoxin (Lanoxin)
- Heparin
- Hypertonic saline ได้แก่ 3% NaCl
- Insulin

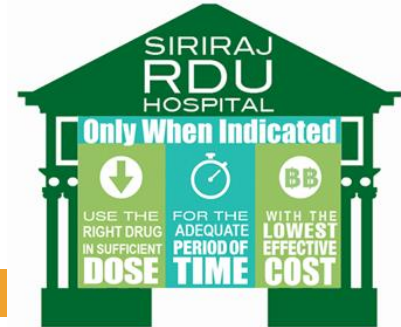

ตัวอย่างยาที่มีความเสี่ยงสูง

41

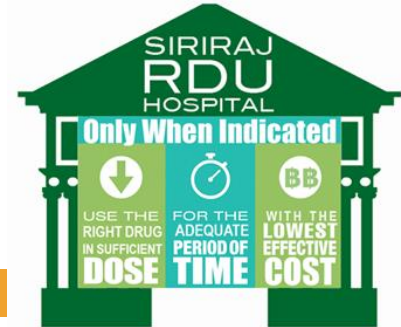
- Oral Hypoglycemic agents
- Potassium chloride injection
- Lidocaine ได้แก่ Xylocain , Xylocard
- MgSO4 injection
- Narcotic & Opiates ได้แก่ Morphine, Pethidine, Fentanyl, Codeine, Methadone

ตัวอย่างยาที่มีความเสี่ยงสูง

42

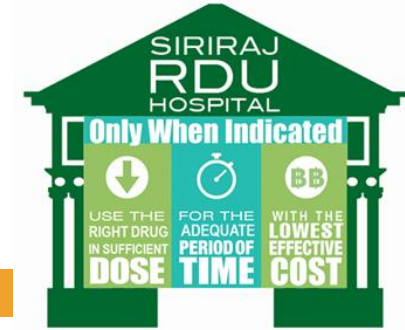
- Neuromuscular Blocking Agents ได้แก่ Norcuron, Pavulon
- Phosphate salt inj. ได้แก่ K_2HPO_4
- Warfarin

เมื่อผู้ป่วยใช้ Insulin

43

- ห้ามย่อชื่อยา หน่วย วิธีฉีด
- ตรวจสอบ Vital sign เพราะอาจเกิด Tachycardia ได้
- ระดับน้ำตาลในเลือด ค่าปกติของน้ำตาลในเลือดควรเป็น 60-100 mg/dL ในพลาสมาควรเป็น 70-110 mg/dL
- ให้ความรู้ผู้ป่วยในเรื่อง เบาหวานกับปัญหาสุขภาพ การเลือกอาหาร การใช้ยา
- สอนวิธีดูดยาและวิธีฉีดยาที่ถูกต้อง

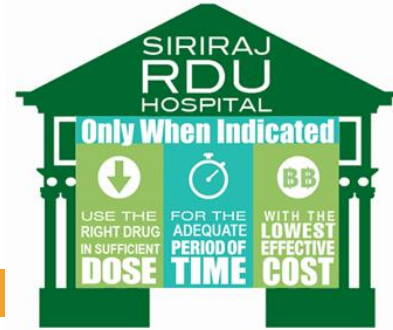

Insulin

44

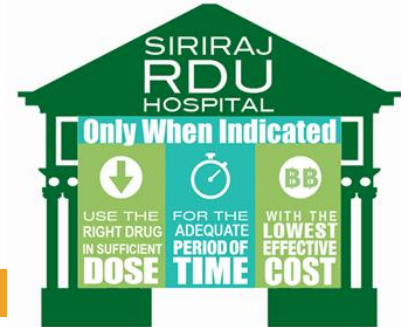
- แพทย์สั่งฉีด insulin ให้ผู้ป่วยเตียง 36 แต่เขียนลงในใบ order ของเตียง 24 พยาบาลเห็นว่าผู้ป่วยไม่เคยได้รับ insulin จึงสอบถามแพทย์อีกครั้ง
- แพทย์จึงทราบว่าเขียนคำสั่งผิดคนและได้แก้ไขให้ถูกต้อง

Insulin ห้ามสั่งเป็น cc หรือ mL

45

- แพทย์สั่ง RI 0.4 mL + สารน้ำ drip
- พยาบาลรับคำสั่งและไปผสมยา
- เริ่ม drip ให้ผู้ป่วยอายุ 1 ปี+ (BW.....)
- แพทย์เขียนแก้จาก mL เป็น unit แต่พยาบาลไม่ทราบ
- เวนเข้าตรวจพบ order sheet กับใบ MAR ไม่ตรงกัน
- ผู้ป่วยเกิด hypoglycemic shock

Morphine

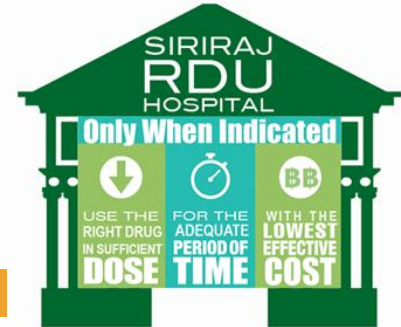
46

- หลังผ่าตัด แพทย์สั่ง IV Morphine 3 ด้วยวาจา
- พยาบาลฉีด 3 mL ของ 10 mg/mL
- ผู้ป่วยหยุดหายใจ
- Morphine ต้องสั่งเป็น mg เท่านั้น

Heparin

47

ประเด็นสำคัญ Heparin inj.

48

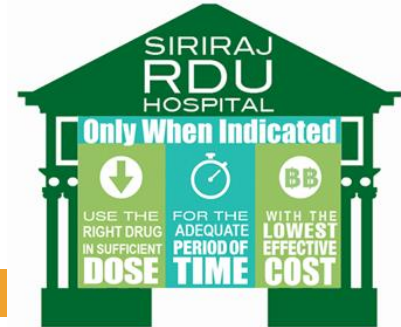
- ผสมฉีดความเข้มข้น
- ช่วงต่อระหว่าง Heparin กับ LMWH ไม่เหมาะสม
- ช่วงต่อระหว่าง Heparin กับ Warfarin ไม่เหมาะสม
- ให้นานอาจเกิด Thrombocytopenia ซึ่งอันตรายถึงชีวิต

Heparin vs LMWH

49

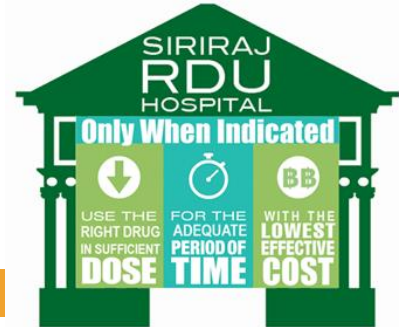
- หากผู้ป่วยใช้ enoxaparin ทุก 12 ชั่วโมงมาก่อน ให้เริ่ม Heparin 10-11 ชั่วโมงหลัง enoxaparin dose สุดท้าย
- หากผู้ป่วยใช้ enoxaparin ทุก 24 ชั่วโมงมาก่อน ให้เริ่ม Heparin 22-23 ชั่วโมงหลัง enoxaparin dose สุดท้าย
- เปลี่ยนจาก Heparin กลับไปใช้ enoxaparin ควรให้ยา enoxaparin หลังหยุด heparin 1 ชั่วโมง

ประเด็นสำคัญ Heparin inj.

50

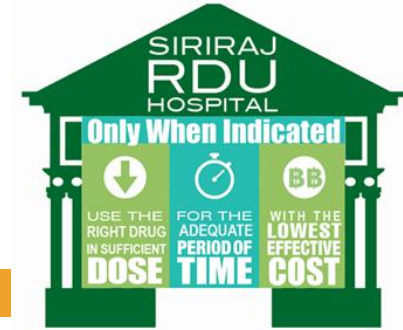
- ต้องดูปัจจัยเสี่ยงก่อนเริ่มให้ยา
- ผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงต้อง monitor ถี่ขึ้น
- สอนผู้ป่วยให้สามารถใช้ยาได้ถูกต้องก่อนกลับบ้าน
- สอนเรื่องการสังเกต bleeding/ clotting

□ ความเสี่ยงในกรณีศึกษา

51

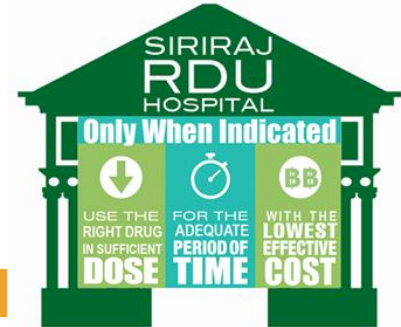
- ผู้ป่วย bleed จากการได้ยา Heparin เกินขนาด
- เสื่อมเสียชื่อเสียงโรงพยาบาล
- เสี่ยงต่อการถูกฟ้อง

Case Heparin

52

- สั่ง Heparin 10000+NSS 100 mL
Bolus 3600 unit +Drip 700 **Unit**/Hr
- Set inf. เป็น 1200 mL/Hr limit 36 mL แล้ว
drip ต่อ 700 **mL**/Hr
- 700 **Unit**/Hr = 7 mL/Hr

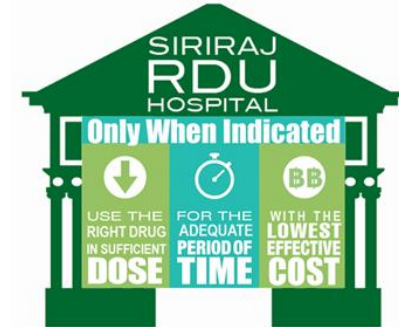

การบริหารจัดการเมื่อเกิด Medication error

53

- แจ้งผู้เกี่ยวข้องของเรื่อง error
- monitor ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด
- ให้การแก้ไขเมื่อจำเป็น เช่น ให้ protamine inj. ให้เลือด ให้ FFP ฯลฯ

Calcium inj.

High Alert Drug Card : Calcium Gluconate (IV)

Indication

- Hypocalcemia
- Hyperkalemia
- Hypermagnesemia

Monitoring

- HR, BP, ECG

Alarm sign

- Bradycardia
- BP ต่ำกว่า baseline

Serious Adverse Event

- Bradycardia
- Hypotension

ฉบับปรับปรุงวันที่ 18 ก.พ. 56

ประเด็นสำคัญ Calcium inj.

55

- ให้เร็วเกินไป
- ความเข้มข้นมากเกินไป
- ตกตะกอนกับยาอื่นได้ง่าย
- เกิด extravasation ง่าย

ภาพของรศ.นพ.วิศ เรืองตระกูล

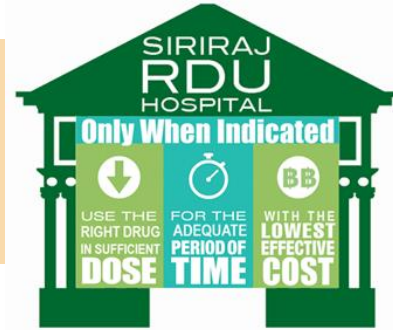
ขนาดยาตามใบสั่งยา

Warfarin(3) ½ x 2 ☉ pc (21 mg/wk)

Warfarin (3) ½ x 2	30
Lasix (40) 1x2	60
Cardarone (200) 1x1	30
Allopurinol (300) 1x1	30
Calcichine 1x1	30
Senokot 2x1	60

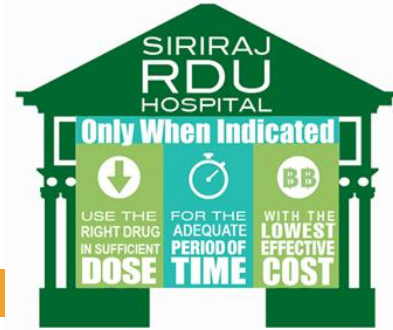

แนะนำผู้ป่วยที่รับประทานยา warfarin แล้วเกิดปัญหา ให้รีบกลับมาพบแพทย์

ภาพของภญ.อัมพร อยู่บาง

ข้อเสนอแนะบทบาทของพยาบาล ต่อการใช้ยาสมเหตุผล

- ❖ ป้องกัน Medication Error
  - การคำนวณยาผิดขนาด ผิดอัตราเร็ว การให้ยาผิดชนิด การให้ยาผิดคน การให้ยาที่แพ้ซ้ำ การลืมให้ยา การให้ยาซ้ำ (เลยเวลาที่ควรได้) ให้ยาผิดเทคนิค
- ❖ Monitor ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดเมื่อใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง
- ❖ ร่วมรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ในการใช้ยาสมเหตุผลในกลุ่มบุคลากรและประชาชน

ขอบคุณค่ะ